

CYPR

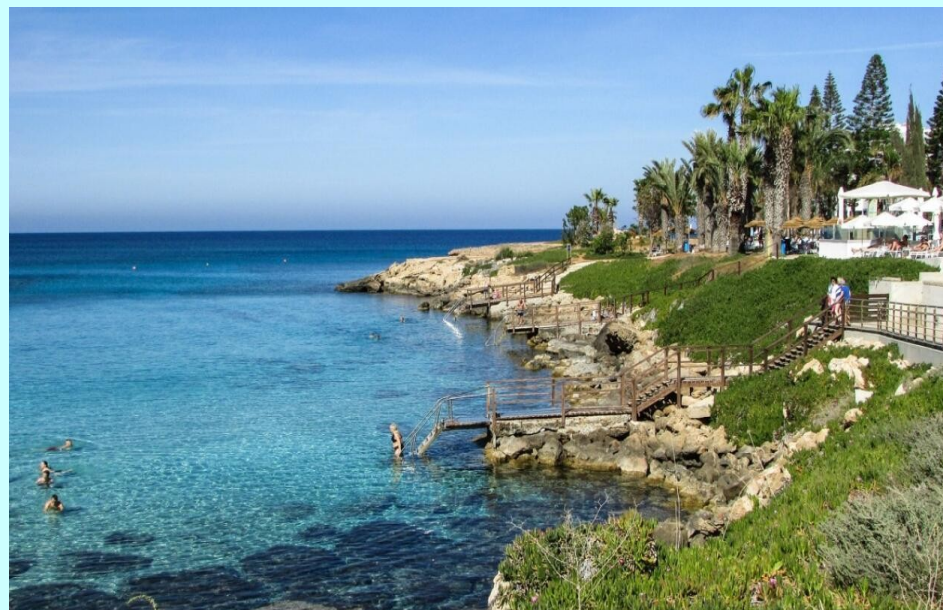
Położenie Geograficzne

Cypr jest państwem położonym na wyspie o tej samej nazwie znajdującej się w zachodniej Azji we wschodniej części Morza Śródziemnego, której powierzchnia wynosi 9,3 tys. km², a linia brzegowa ma długość 648 km. Leży w pobliżu Turcji, Libanu oraz Syrii.

Klimat

Na Cyprze panuje klimat podzwrotnikowy śródziemnomorski. Średnia temperatura wynosi od 10-12°C w styczniu do 26-28°C w sierpniu (temperatura maksymalna powyżej 45°C). Suma roczna opadów wynosi od ok. 350 mm na nizinie Mesaria do powyżej 800 mm w górach, od czerwca do września opady są bardzo skąpe.

Temperatura wody

Od czerwca do listopada temperatura wody na otwartym morzu wynosi ponad 22°C i wznosi się aż do 27°C w sierpniu. Nawet w trzech najchłodniejszych miesiącach, od stycznia do marca, przeciętne temperatury wody utrzymują przyjemną wartość 16°C, a nawet 17°C w pobliżu brzegu.

Flaga

Flaga Cypru jest białym prostokątem, w którego centrum umieszczone są: figura przypominająca kształtem wyspę Cypr oraz dwie zielone gałązki oliwne.

Kolor biały i zielone gałązki oliwne to symbol pokoju między dwoma społecznościami wyspy: Grekami i Turkami. Złotawy kolor wyspy, nawiązuje do łacińskiego pochodzenia nazwy Cypr (cuprum = miedź).

Herb

Godło Cypru przedstawia gołębia i gałązki oliwne, symbolizujące pokój. Pod nimi widnieje data 1960 oznaczająca rok odzyskania niepodległości po okresie kolonizacji brytyjskiej.

Stolica-Nikozja

Nikozja – stolica Cypru, zarazem największe miasto wyspy. Położone jest w środkowej części wyspy na równinie Mesaria, nad rzeką Pedias. Stanowi siedzibę rządu oraz główne centrum biznesowe.

Stolica Cypru jest jedyną na świecie podzieloną stolicą, z częścią północną (turecką) i częścią południową (grecką), oddzielonymi od siebie zieloną linią, strefą zdemilitaryzowaną utrzymywaną przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Religia

Według Konstytucji, Cypr jest państwem **bezwyznaniowym**. Nie obowiązuje tu żadna religia dominująca ani pojęcie kościoła państwowego. Każda jednostka ma zagwarantowaną wolność religijną, łącznie z prawem do wyznawania i manifestowania swojej wiary i poglądów. **Na Cyprze mieszkają wyznawcy 5 głównych religii są to: Prawosławni, Muzułmanie, Ormianie, Maronici i Katolicy.** Pozostałe grupy wyznaniowe to Żydzi, Bahaiści, Świadkowie Jehowy.

Większość ludności cypryjskiej, bo aż 78%, stanowią Chryścianie, należący do Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego Cypru.

Kultura i obyczaje

Na Cyprze generalnie panują raczej nieformalne relacje międzyludzkie. Cypryjczycy chętnie i często dotykają się nawzajem, a przestrzeń osobista nie jest rygorystycznie oznaczona. Życie toczy się głównie w obrębie niewielkich społeczności, których członkowie często kontaktują się między sobą, nie istnieje potrzeba formalnej etykiety. Mieszkańcy większych zachodnich krajów, którzy odwiedzają Cypr, mają często wrażenie, że w tym kraju „każdy zna każdego”.

Kuchnia

Na Cyprze jedzenie stanowi jeden z najważniejszych elementów życia towarzyskiego. Skomplikowana historia kraju oraz położenie geograficzne spowodowały, że w wyspiarskiej kuchni można odnaleźć zarówno wpływy greckie, tureckie, jak i brytyjskie. Będąc na Cyprze warto zjeść lokalną wersję klasycznych souvlaków – sztandarowych greckich „szaszłyków” oraz tzw. pide – pikantny placek o podłużnym kształcie, zapiekany z mięsem, warzywami i przyprawami.

Historia

Cypr, obok Krety, należy do najdawniej zamieszkałych wysp Morza Śródziemnego. Odkryto tu wczesne ślady osadnictwa, jedne z najstarszych na świecie studni czy jedne z najdawniejszych dowodów oswojenia kota domowego.

Leżąca w istotnym punkcie strategicznym wyspa była we władaniu Hetytów, Asyryjczyków, Egipcjan, Rzymian, Bizancjum, Wenecji czy Wielkiej Brytanii. Najbardziej jednak na jej dziejach zaważyły dwa narody: Grecy oraz Turcy.

Transport

Transport na wyspie jest dobrze rozwinięty, większość dróg ma asfaltową nawierzchnię. Na Cyprze obowiązuje ruch lewostronny. Łączna długość dróg wynosi prawie 15 tys. km. Duże porty morskie znajdują się w Larnace, Limassolu i Famaguście. **Cypr ma dobre połączenia z większymi miastami Europy**, międzynarodowe lotnisko znajduje się w Larnace oraz w Pafos. **Na wyspie nie ma linii kolejowych.**

Gospodarka

Cypr jest jednym z najszybciej rozwijających się krajów na Bliskim Wschodzie, z dużym udziałem usług, zwłaszcza turystyki, w tworzeniu produktu krajowego brutto.

Użytki rolne zajmują ok. 57% powierzchni Cypru, w tym grunty orne i sady ok. 47%. Uprawa roślin jest w znacznym stopniu zależna od sztucznego nawadniania

W przemyśle pracuje ok. 20% czynnej zawodowo ludności, głównie w małych zakładach przemysłowych. Z licznych kopalin minerałów wydobywa się rudy chromu, miedzi, piryty oraz azbest.

Dobrze jest rozwinięty przemysł rolno-spożywczy (wina, przetwory owocowe, wyroby tytoniowe) oraz tekstylny, obuwniczy i cementowy. Głównymi ośrodkami przemysłu są Nikozja, Limassol, Famagusta.

Znaczne dochody uzyskuje się z usług bankowych i rejestracji statków handlowych. Cypr jest jednym z krajów tzw. taniej bandery - nośność floty handlowej wynosi 36,6 mln DWT. W przewozach główną rolę odgrywa transport samochodowy, morski i lotniczy.

Turystyka

W 2016 roku kraj ten odwiedziło 3,187 mln turystów, generując dla niego przychody na poziomie 2,363 mld euro. Większość turystów odwiedzających Cypr pochodzi z Wielkiej Brytanii, Rosji i Grecji.

**CO WARTO
ZOBACZYĆ**

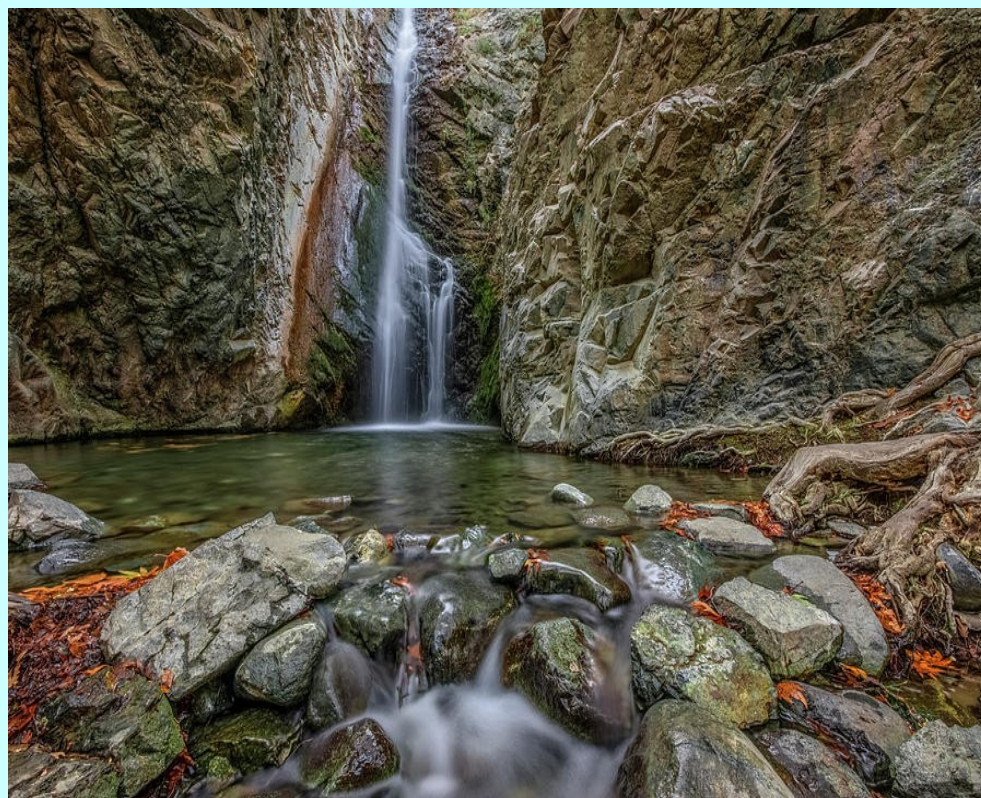
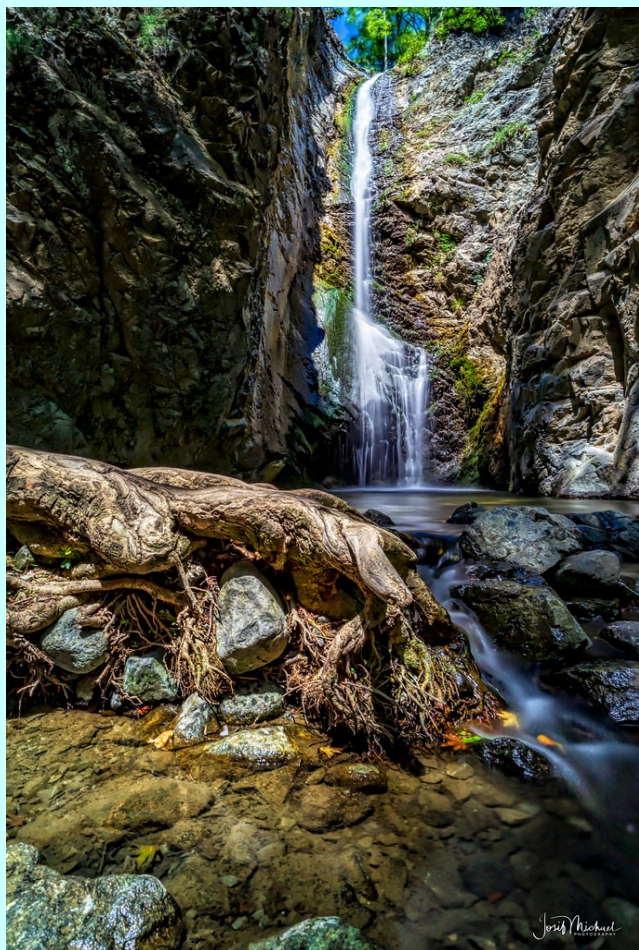
Skala Afrodyty

Petra tou Romiou czyli tzw. Skala Afrodyty to zachwycająca formacja skalna wyrastająca wprost ze spienionych fal Morza Śródziemnego. Legenda głosi, że jest ona miejscem narodzin Afrodyty- greckiej bogini piękności, miłości i płodności. Ze względu na Afrodytę Cypr bardzo często nazywany jest też **Wyspą Miłości**.

Wodospad Millomeris

Wodospad Millomeris to najwyższy wodospad na Cyprze. Spieniona woda spada z niego z wysokości 15 metrów. Usytuowany jest w leśnym wąwozie niedaleko wioski Pano Platres. Jest spokojną oazą idealną dla osób chcących odpocząć na łonie natury.

Dzika plaża Lara Beach

Często opisywana jest jako mały raj. Jej wody są krystalicznie czyste, a piasek miękki i złocisty. Znajduje się na obszarze objętym ochroną, bo do życia upodobały ją sobie żółwie zielone.

W pobliżu plaży Lara Beach znajdują się przepiękne klify. Widoki z nich dosłownie zapierają dech.

Góry Troodos

Góry Troodos są pasmem górskim przecinającym zachodnią część Cypru. Góry Troodos powstały w wyniku wypiętrzenia skał dna morskiego. Pasma w przeważającej części składa się ze skał pochodzenia wulkanicznego, **jest największym na świecie skupiskiem ofiolitu**. W górach Troodos znajduje się dziesięć bizantyjskich cerkwi wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Zabytki

Klasztor Kykkos

Klasztor Kykkos – stauropegialny prawosławny męski klasztor położony na górze o tej samej nazwie, w paśmie gór Troodos. Jego patronką jest Matka Boża. Klasztor powstał z fundacji Aleksego I Komnena pod koniec XI wieku.

Współcześnie klasztor pozostaje czynną wspólnotą, w części jego zabudowań istnieje ponadto muzeum gromadzące zabytki wczesnochrześcijańskiej oraz prawosławnej sztuki sakralnej (ikony, freski, rzeźby w drewnie), rękopisy i księgi oraz zabytki okresu starożytności.

Opactwo Bellapais

Opactwo Bellapais – klasztor augustiański we wsi Bellapais, w okolicach Kirenii, w granicach Cypru Północnego. Opactwo zostało wzniesione przez augustianów sprowadzonych na Cypr po objęciu władzy na wyspie przez francuską dynastię Lusignanów. W maju każdego roku w ruinach opactwa odbywa się festiwal muzyki poważnej.

Kościół Theoskepasti

Nazwa świątyni oznacza „ukryty przez Boga” i nawiązuje do popularnej legendy, jakoby obiekt sakralny znajdujący się na miejscu dzisiejszej cerkwi został uratowany przed najazdem arabskim: gdy napastnicy zbliżali się do Pafos, obiekt miał zostać spowity mgłą i nie został przez nich zauważony.

Choirokoitia

Jest jednym z kilkunastu tego typu znalezisk na terenie Cypru oraz jednym z najbardziej znaczących prehistorycznych miejsc w tym obszarze Morza Śródziemnego. Biorąc pod uwagę szczególne znaczenie jakie miało to miejsce dla poznania sposobów życia miejscowej ludności z przed 7000 lat p. n. e, obszar wykopalisk został w 1998 r. zamieszczony na liście dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Flora

Naturalną formacją roślinną Cypru jest makia, w skład której wchodzi krzewy i niskie drzewa oraz jej uboższa forma – frygana, występująca na wyspie do wysokości około 500 m n.p.m. Na nizinie Mesaoria występują stepy, na których można spotkać m.in. sosnę alepską, cyprysy. W górzystych częściach wyspy (powyżej 1000 m n.p.m.) rośnie m.in. sosna czarna i endemiczny cedr *Cedrus brevifolia*. Lasy zajmują około 13% powierzchni wyspy. W uprawach dominuje sadownictwo, uprawiana jest winorośl, drzewa cytrusowe, orzechy, migdałowce, figowce, oliwki.

Fauna

Fauna w kraju jest dość uboga, brak wielu kontynentalnych gatunków, w tym żmij i większości ssaków. W plejstocenie na Cyprze występował hipopotam karłowaty. Współcześnie występuje tu m.in. muflon, kameleon pospolity, gekon turecki i hardun.

Ciekawostki

Kraj ten jest 35 razy mniejszy od Polski.

Pełna nazwa kraju-Republika Cypru.

W tym kraju jest bardzo niski poziom przestępczości.

Pod względem powierzchni kraj ten zajmuje 81 miejsce na świecie.

Na Cyprze znajdują się jedne z najstarszych studni wodnych na świecie.

KONIEC

